

ALEX VINKEN

Alex Vinken is een van de bekendste en meest succesvolle schakers die Limburg heeft voortgebracht. Hij werd twintig keer kampioen van Limburg en eenmaal Nederlands veteranenkampioen. Het is opmerkelijk dat hij pas op z'n negentiende met schaken begon en desondanks heel snel uitgroeide tot een topspeler. Vinken overleed in 1983 op 70-jarige leeftijd. Komende zondag vindt in Kerkrade voor de dertiende keer een toernooi plaats dat naar hem genoemd is. De Kerkraadse Schaak Vereniging organiseert dit internationale Alex Vinken-toernooi in gemeenschapshuis de 'Holz', aanschouw 11.00 uur. Het speeltempo is 15 minuten per persoon per partij.

Vinken heeft naam gemaakt met een openingsvariant. Deze is naar hem genoemd en staat in de theorieboeken vermeld als het Vinken-systeem. Hij heeft dit systeem na een zevenjarige studie ontwikkeld als antwoord op de 'Siciliaan', een wapen, dat de zwartspeler na wit's e2-e4 pleegt te hanteren. Een kroon op het werk van Vinken was onder meer een geheel boek over het systeem dat in het Frans verscheen. Het systeem wordt gekenmerkt door de volgende beginzetten:

1. e4; c5
2. Pc3 ...
3. f4 ...

Zwart kan op de tweede zet bijvoorbeeld Pc6, d6, e6 of g6 spelen.

We laten hier het begin zien van een historische partij waarin Vinken zijn systeem toepaste, gespeeld tijdens het internationale toernooi van MSV in 1946 in Maastricht. Vinken speelde met wit tegen V. Sultanbeieff.

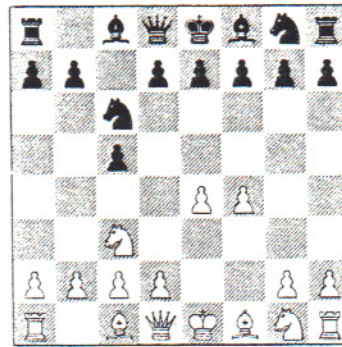
1. e4, c5; 2. Pc3, Pc6; 3. f4 (zie diagram, dit is het kenmerk van het Vinken-systeem)
3. e6; 4. Pf3, d5; 5. Lb5, a6;
6. Lxc6+, bxc6; 7. e5, Pe7; 8. d3, h5; 9. 0-0, Pf5; 10. Pe2, a5; 11. c4, a4; 12. Pg3, P x g3; 13. h x g3, Le7; 14. Le3, 0-0.

Volgende week meer over Alex Vinken.



Schaaklesmethode: de meeste schaakdocenten gebruiken bij hun lessen een methode die bestaat uit vijf zogenaamde 'stap-

pen'. Na elke 'stap' wordt een examen afgenomen voor een

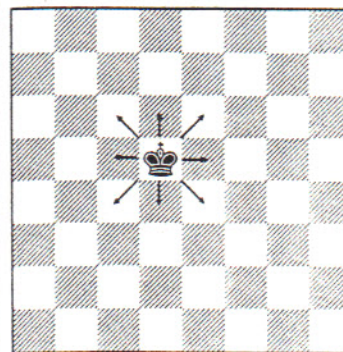


diploma. De methode is ontwikkeld door Rob Brunia en Cor van Wijgerden. Brunia is pedagoog. Van Wijgerden komt uit het onderwijs. Hij is sinds 1982 schaaktrainer van beroep. Er zit een doordachte filosofie achter de methode, waarbij de principes van het onderwijs worden gevolgd. Er wordt uitgegaan van de gedachtenwereld van het kind. Volgens de stappenmethode kan iedereen op een plezierige manier goed leren schaken.



Voor beginners: voordat een partij begonnen wordt, moet de speler een aantal 'spelregels' kennen, zoals de loop der stukken. Vandaag behandelen we de koning. Zie het diagram: de koning mag naar alle velden waar de pijlen naar toe wijzen. De koning mag zich in elke richting één veld verplaatsen. De koning kan in elke richting slaan. Hij mag echter niet naar een veld:

- a) waar een eigen stuk staat.
- b) waar een vijandig stuk schaak geeft
- c) naast de andere koning



Oplossing vorige week: de opgave van het probleem luidde: wit geeft mat in één zet. Oplossing: 1. Pf5 mat.

RILLINGEN

Martin Widyanata, veertien jaar, heeft geen armen en benen. Hij verzet de schaakstukken met de mond en drukt ook zelf de klok in. Hij is lid van de Duitse club Aachen-Hörn. Hij maakte zondag jl. veel indruk tijdens het 13e Alex Vinken toernooi in Kerkrade. De bedenktijd in het toernooi was 15 minuten per persoon per partij en Martin kwam daarvoor regelmatig in tijdnood. Desondanks werd hij tweede in de C-groep. Het was indrukwekkend om te zien. „Zó knap, dat me de rillingen gewoon over het lijf liepen”, zei een van de toeschouwers.

In de A-groep won Skulener (8½ uit 9), vóór Limburgs kampioen Lemmers met 8 en Vrancken met 6½. In de B-groep ging Fischer met 9 punten vooraf aan Halmans met 8 en Silalahi en Muys met 5½.

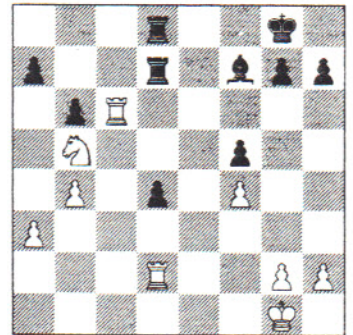
Alex Vinken, naar wie dit toernooi genoemd is, is een legendarisch figuur. Hij werd twintig keer kampioen van Limburg en eenmaal Nederlands veteranenkampioen. Hij overleed in 1983 op 70-jarige leeftijd. We laten hier een historische partij van Vinken zien tegen Max Euwe, de enige Nederlander die ooit wereldkampioen is geworden. De partij werd gespeeld tijdens het internationale toernooi van MSV in 1946 in Maastricht. Euwe won dat toernooi. Er is destijds een toernooiboek verschenen van Lodewijk Prins die zelf ook meedeed. Hier volgt de partij Euwe-Vinken met enig commentaar uit het boek van Prins.

Wit M. Euwe, zwart A. Vinken
 1. d4, Pf6 2. c4, e6 3. Pc3, Lb4
 4. Db3, c5 5. dxc5, Pc6 6. Pf3,
 Da5 7. Ld2, Dxc5 8. e3, 0-0 9.
 a3, Lxc3 10. Lxc3, Pe4 11. Ld3,
 Pxc3 12. Dxc3, b6 13. 0-0, Lb7
 14. Tad1, Tad8 15. Le4, f5 16.
 b4, De7 17. Lxc6, Lxc6 18. Pe5,
 La4 19. Td2, d6 20. Pf3, Le8
 21. Pe1, Lf7 22. Pc2, Tc8 23.
 ffd1?

Wit ziet de dreiging voorbij.

Noodzakelijk was 23. Dd3, respectievelijk 23. Db3. Zwarts vooruitzichten na 23., Tfd8, respectievelijk 23., d5 24. cd5:, Tfd8: zijn dan niet zorgwekkend.

23. d5 24. De5, Txc4 25. Pd4, Dc7 26. Dxc7, Txc7 27. Pb5, Td7 28. Tc1, e5 29. Tc6, Tfd8 30. f4, exf4 31. exf4, d4!



Stelling na 31.....d4!

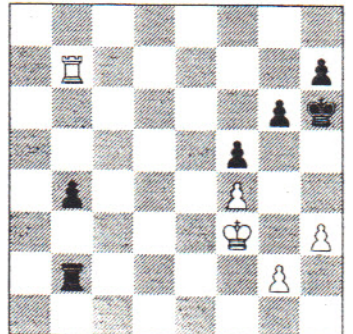
Daar hapert het! Wit had zich verlaten op 32. Td4:, Td4 33. Pd4:, maar bemerkte tijdig, dat zwart met 33., Le8 een stuk zou winnen. Vandaar:

32. Tc1
 waarmede wordt gespeculeerd op 32., a6? 33. Td4:!
 32..... g6 33. a4, d3 34. Tc3,
 a6 35. Pc7, Tc8 36. Pd5, Txc3
 37. Pf6†, Kg7 38. Pxd7, b5 39.
 axb5, axb5 40. Pc5, Lc4 41.
 Kf2, Tc1?

Zo verdwijnt zwarts laatste illusie. Met 41., Kh6 42. g3, Kh5 43. h3, h6 zou hij de partij nog wel hebben gewonnen.

42. Pxd3, Lxd3 43. Txd3, Tc4 44. Kf3, Txb4 45. Td7†, Kh6 46. h3, Tb3† 47. Kf2, b4 48. Tb7, Tb2† 49. Kf3

Remise (zie slotdiagram)

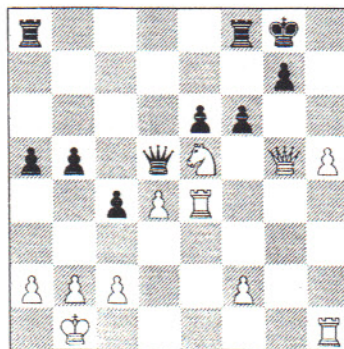


Max Vinken (links) vijftig jaar geleden in actie tegen Max Euwe.

HUMOR

Grootmeester Vlastimil Hort geeft zondag een simultaan in Vaals. Hij is te gast bij de vereniging Fianchetto die haar eerste lustrum viert. Hort is een kleurrijk en markant schaker. Een speler van formaat, letterlijk en figuurlijk. Gemoedelijk, bescheiden en een graag geziene gast. Hort is bij een groot schaakpubliek bekend om zijn optredens als commentator voor de Duitse en Zwitserse televisie. Hij lardeert zijn betogen met een onnavolgbaar soort humor. Hij kan veel vertellen over Bobby Fischer. Hort was zelf vooral eind zeventiger en begin tachtiger jaren een speler van wereldklasse. Tegen de grote Fischer heeft hij een score van $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ behaald en dat zegt veel over zijn speelsterkte. Hij werd in 1944 geboren in een stadje vlakbij Praag. Hij studeerde economie. Werd zeven keer kampioen van Tsjechoslowakije. Dat land verruilde hij voor West-Duitsland waarvan hij driemaal kampioen werd. Alles bijeen won hij ruim zeventig toernooien. Hij leerde schaken op z'n zesde in.... het ziekenhuis waar hij terecht was gekomen met geelzucht. De simultaan vindt plaats in café Oriënt, Maastrichterlaan 137, Vaals. Hier een partij van Hort (met wit) uit het Hoogovenstoernooi tegen Chandler.

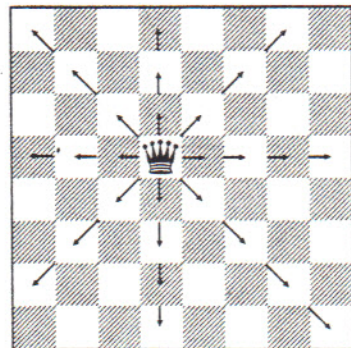
1. e4 c6, 2. d4 d5 3. Pd2 dxe4
4. Pxe4 Lf5 5. Pg3 Lg6 6. h4 h6
7. Pf3 Pd7 8. h5 Lh7 9. Ld3
- Lxd3 10. Dxd3 e6 11. Ld2 Pgf6
12. 0-0-0 Le7 13. Pe4 a5 14.
- Kb1 Pxe4 15. Dxe4 Pf6 16.
- Dd3 Dd5 17. Tde1 b5 18. Pe5
- 0-0 19. g4 c5 20. g5 c4 21. Dg3
- hxg5 22. Lxg5 Pe4 23. Txe4
- Lxg5 24. Dxg5 f6



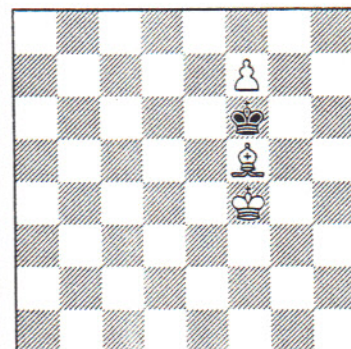
Stelling na 24.... f6
25. h6 (1-0)

5.000 schaakboeken: over schaken bestaat een gigantische hoeveelheid literatuur. Er zijn liefhebbers die hun hele huis vol hebben staan met kasten vol schaakboeken. Zo heeft de Hongaar László Polgár een collectie van 5000 boeken en daarnaast stapels tijdschriften die tot 150 jaar oud zijn. Polgár is de vader van de inmiddels wereldberoemde schaaksters Judith, Zsuzsa en Zsafia. Hij is een gerespecteerd pedagoog en psycholoog. Hij trainde zijn dochters en plaatste schaken centraal in hun opvoeding. 'Een genie wordt niet geboren maar gemaakt', is zijn stelling.

★ **Voor beginners:** voordat een partij begonnen wordt, moet de speler eerst de loop der stukken kennen. Eerder hebben we de koning behandeld. Vandaag is de dame aan de beurt. Zie het diagram: de dame mag zich in elke richting een willekeurig aantal velden verplaatsen. De dame mag recht en schuin, naar voren en naar achter, maar ze kan geen paardesprong maken.



★ **Probleem van de week:**



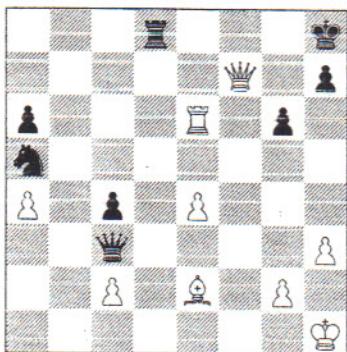
De opgave bij dit probleem luidt: wit geeft mat in één zet (oplossing volgende week).

KO-FINALE

De Limburgse KO (knock out) beker is begin deze maand gewonnen door 't Pionneke uit Roermond. De sterke ploeg bestaat uit Ger Janssen, Geert Peeters, Henri van de Bersselaar en Gerrit de Wit. Eerste bordspeler Ger Janssen is erg succesvol. De oud-kampioen van Limburg behaalde een paar weken geleden in de open kampioenschappen van Utrecht prima resultaten in een sterk veld met meesters en grootmeesters. In de KO-finale tegen Brunssum moest hij het echter aan het eerste bord afleggen tegen een andere voor-malige kampioen van Limburg, Gaston Dörenberg. Desondanks won 't Pionneke met 2½-1½. De finale werd gespeeld in het clublokaal van Brunssum, waar tegelijkertijd de eindstrijd in de B-klasse werd gehouden (gewonnen door VSM). Hier volgt Dörenberg (wit) contra Janssen.

1. e4, d6 2. d4, Pf6 3. Pc3, g6 4. f4, Lg7 5. Pf3, c5 6. dxc5, Da5 7. Ld3, Dxc5 8. De2, 0-0 9. Le3, Da5 10. 0-0, Lg4 11. h3, Lxf3 12. Dxf3, Pc6 13. a3, Pd7 14. Tab1, Lxc3 15. bxc3, Dxc3 16. Tb3, Da5 17. Tb5, Da4 18. Txb7, Pc5 19. Lxc5, dxc5 20. Lb5, Dd4† 21. Kh1, Pa5 22. Txe7, Db2 23. a4, a6 24. Ld3, c4 25. Le2, Tad8 26. f5, Df6 27. Tc7, Dd6 28. fxg6, fxg6 29. Tf7, Txf7 30. Dxf7†, Kh8 31. Tf6, De5 32. Te6, Dc3

Opgegeven (zie het diagram: de eindstelling)



★

Brilkaaiman: Geert Peeters, tweede-bordspeler van 't Pionneke, gaat door het schaakleven als tweevoudig kampioen van Suriname. Hij was 3,5 jaar in Suriname voor een populatie-onderzoek naar kaaimannen, in het bijzonder de bril-

kaaiman, en als verwoed schaker maakte hij natuurlijk van de gelegenheid gebruik om mee te doen aan de officiële Surinaamse kampioenschappen. Hij werd kampioen in 1991 en 1993 en werd éénmaal tweede (1992).

★

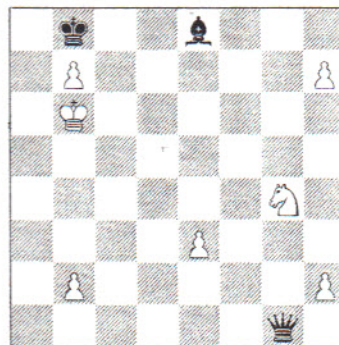
Oplossing vorige week:

De oplossing van het probleem van vorige week (wit geeft mat in één zet) is: f8 Dame mat.

★

Probleem van de week:

Ditmaal een moeilijker probleem: het is een driezetting (wit geeft mat in drie zetten) van de hand van A. Liesveld uit Nederweert-Eind. De oplossing volgt



volgende week.

★

Problemenboek: Liesveld heeft een schaakproblemenboek gemaakt met een originele opzet: de (54) problemen zijn qua moeilijkheidsgraad onderverdeeld in vier hoofdstukken en steeds een hoofdstuk verder wordt het voor de oplosser minder moeilijk. In het eerste hoofdstuk is alleen het diagram te zien en moet de oplosser zelf uitzoeken wat de bedoeling is; in het tweede hoofdstuk wordt alleen vermeld wie aan zet is; in het derde hoofdstuk wordt vermeld wie aan zet is en in hoeveel zetten mat moet volgen. In het vierde hoofdstuk kan de oplosser gebruik maken van tips. Hierdoor is het boek interessant voor zowel de beginner als de gevorderde. Dankzij sponsoring is de prijs geen f 12,50 meer, maar f 5,00.

U kunt zelfgecomponeerde problemen of problemen uit eigen partijen sturen aan: Frank Clevers, schaakrubriek Dagblad De Limburger, Beekstraat 68, 6001 GJ Weert, tel. 0495-583934.